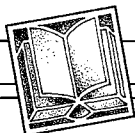

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

Christus voorzegt Zijn kruisdood

"Gij weet, dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden".

Matthéüs 26 : 2.

In deze woorden spreekt de Middelaar tot Zijn discipelen van Zijn levens-einde. Reeds eerder had Hij daarover tot hen gesproken. In Matthéüs 16 : 21 lezen we: "Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derde dage opgewekt worden".

Nu zegt Hij: "Gij weet dat na twee dagen het Pascha is". Dit wisten de discipelen ook wel, maar zij verstonden het niet, dat Hij als het ware Paaslam zou geofferd worden. Het Pascha was door de Heere Zelf ingesteld, Exodus 12. Het volkomen lam, dat afgezonderd moest worden en geslacht, wees op Hem. En gelijk Israël veilig was achter het bloed van het lam, zo zal Zijn volk veilig zijn achter Zijn bloed. De verderfengel ging in de nacht toen het Pascha werd ingesteld de huizen voorbij, waar het bloed aan de bovendorpel en zijposten van de deuren was gestreken.

Zie, dat wees heen naar Christus. Hij is het Lam, geslacht vóór de grondlegging der wereld. Hij zal Zijn bloed laten vergieten, Zijn ziel uitstorten in de dood voor allen die Hem als loon op Zijn arbeid gegeven zijn.

En als Hij dit zegt, is de tijd nabij. "Gij weet dat na twee dagen het Pascha is". Dan zal Hij geslacht worden. Immers, zonder bloedstorting ge-

schiedt er geen vergeving. Dat spreekt dan ook van de gestrenge eis van Gods rechtvaardigheid. De mens had gezondigd, in de menselijke natuur moest Hij het lijden des doods ondergaan. Zo alleen kon Gods rechtvoldoening krijgen. Hij heeft dit gedaan uit liefde tot de deugden Gods en uit liefde tot Zijn volk, die mede in Adams val begrepen waren, om hen te kunnen verlossen van het grootste kwaad en te brengen tot het hoogste goed.

Hierin is ook Gods eeuwige liefde openbaar. O, wat waren Zijn discipelen blind voor de noodzakelijkheid van Zijn lijden en sterven. Waren zij dan niet door de Heere opgezocht? Hadden ze Hem dan niet lief gekregen? O zeker, maar zij waren blind voor de weg die door de dood tot het leven voerde. Dat was niet alleen zo met de discipelen, want hoevelen zijn er die door God zijn opgezocht in genade en die wel de Middelaar hebben mogen leren kennen, maar toch blind zijn voor Zijn lijdensgangen, de gangen van Zijn vernedering.

Wat daartoe dan nodig is? Wel, dat de Heere Zelf door Zijn Geest de ogen van de ziel daarvoor komt te openen. Hoe groot is het als Hij bij aanvang mag gekend worden als het Lam Gods. Hij, Die geen zonde gekend heeft, noch gedaan, maar Die tot zonde gemaakt is, opdat zij zouden worden rechtvaardigheid Gods door

Hem. Hij, Die als een Lam ter slachting is geleid en als een schaap dat stemmeloos is voor het aangezicht van zijn scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open. En om de overtreding Zijns volks is de plage op Hem geweest. Hij zonder zonde en dat voor zondaren. Hij zonder schuld en dat voor schuldenaren. Als Gods volk Hem zo mag leren kennen, op Hem mag zien en wat het Hem gekost heeft, dan wordt al wat aan Hem is gans begerlijk.

Hij is dat onbestraffelijk en onbevlekt Lam, Wiens bloed van betere dingen spreekt dan het bloed van Abel. Dat riep om wraak van de hemel, maar Zijn bloed spreekt van verzoening en dat door Zijn voldoening. Daarop ziende zal het in het hart van dezulken zijn:

*Geef mij d' allerlaagste plaats
Zo Gij mij een plaats wil geven.
Want nooit heeft iemand zoveel*

kwaads

tegen zoveel goeds bedreven.

Er is geen zaligheid buiten Christus en de ganse Kerk leeft door en uit Hem en de Heere is vrij de een meer de geheimen tot zaligheid te verklaren dan de ander. De kleinste in de genade wordt niet uitgesloten. Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaân deelgenoot. Toch zal het ongenoegzame van alles wat buiten Christus is, worden inge-

INHOUD

	pag.
Meditatie:	
Christus voorzegt Zijn kruisdood	1
Bijbelstudies:	
De bekering van de stokbewaarder (2) .	2
Brekende dijken (4)	4
Uit vroegere jaren:	
'... wij reisden toen naar Oudelande...' .	5
Boekennieuws	6
Kerknieuws	7
Berichten	8
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es,
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.

Zeepost:

Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.

Advertenties f 1,10 per mm.

Familieberichten f 0,85 per mm.

Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en van de ter recensie
aangeboden boeken.

leefd. Dat de Heere het plaatsmakende werk schonk voor Hem, opdat alzo de rechte kennis van Hem verkregen werd, ja het een leven werd uit Hem. Dat gaat niet zonder sterven. Hij moest sterven om te leven.

Hij sprak: "Gij weet dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden". De kruisdood moest Hij ondergaan en wilde Hij ook ondergaan. Vrijwillig zal Hij de dood des kruises sterven, opdat Zijn Kerk het leren zou te sterven aan de zonde en aan alles wat geen God en Christus is en om Gode te leren leven. Wat is het een onbegrepen weg die de Heere gaan moest voor de discipelen. Later is het licht daarover ook voor hen opgegaan. Toen hebben ze het mogen verstaan, waarom Hij sterven moest. En ook opstaan, gelijk er nog onder Gods volk zijn, die het met hen en Paulus hebben mogen leren: "Want ik ben met Christus gekruist en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij en wat ik nu leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft".

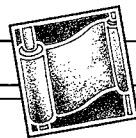
Wij zijn van nature vijanden van het kruis van Christus. Het is de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid, maar hen die geloven een kracht Gods tot zaligheid. Wij leven ook onder het kruisevangelie, dat er door Hem genade is voor de grootste der zondaren. Dat Hij niet gekomen is om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. Dat we acht mochten leren geven op zo'n grote zaligheid, opdat we

het bloed van Christus niet langer onrein zouden achten en het Woord Zijner genade dat steeds tot ons komt, niet zou zijn een reuke des doods ten dode, maar een reuke des levens ten leven en een kracht Gods tot zaligheid. Wij weten de dag van onze dood niet. Die kan zo onverwacht komen. Dat we ons mochten leren haasten en spoeden om ons levenswil.

Christus voorzegt in deze woorden Zijn dood. Dat wist Hij reeds van eeuwigheid, krachtens Zijn Godheid, maar ook dat Hij niet in de dood zou blijven. Hij zou opstaan en is opgestaan, ja wat meer is, Die de plaats der eer heeft ingenomen aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. Die zoveel treffelijker geworden is dan de engelen als Hij uitnemender naam boven hen geërfd heeft. Wat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven en wat Hij leeft, dat leeft Hij Gode, dat leeft Hij eeuwig. En al is het dan dat Zijn volk ook zoveel met vrees tegen de dood aanziet, het zal toch voor hen zo meevallen. Hij is voorgegaan, heeft de prikkel des doods weggenomen en het zal een doorgang zijn tot het eeuwige leven. Houdt dan moed, godvruchte schaar, Hij is getrouw, de Bron van alle goed. Hij zal uw vernederd lichaam veranderen, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam. Hem zij dan ook, de Enige en Drie-enige God, de eer, de wijsheid, de kracht en dankzegging tot in der eeuwigheid. Amen.

Yerseke,

ds. Chr. van der Poel.

BIJBELSTUDIES

De bekering van de stokbewaarder

Hand. 16 : 16-32

(2)

Het lied der martelaren

Paulus en Silas hebben in die donkere gevangenis van Filippi, terwijl de pijn door hun lichaam priemde, Gode lofzangen gezongen. Dat lied hebben de martelaren overgenomen, de eeuwen door. Zij hebben gezongen terwijl de vlammen van hun brandstapels knetterden: wij loven u, o God, wij prijzen

Uwe Naam. In het lied der martelaren hoort u een *voorspel* van het gezang van de triomferende kerk in de hemel. De eerste tonen van dat gezang worden hier geleerd in de strijd, in de verdrukkingen en in de smeltkroes. Waar ondervinden Gods kinderen doorgaans het meest van de hemel? In de verdrukkingen en beproevingen. In de

diepte ziet u wat Gods volk aan de Heere heeft. Als dan de wereld alleen overblijft, mag de kerk zingen: want God was aan mijn zij, Hij ondersteunde mij. In de donkerste nachten legt de Heere de schoonste lofzangen op de lippen van Zijn kinderen.

Weest dan maar gerust jaloers op het volk van God. Niet dat Gods kinderen daar altijd zijn. Ze zijn niet altijd op de hoogten des geloofs. Hun eigen opstandige zondaarsbestaan onderwerpt zich ook niet aan de Heere. Maar toch zal de Heere het waar maken, dat Hij dat volk heeft geformeerd om Zijn lof te vertellen. De Heere zelf legt Zijn lof op hun lippen, hier in beginsel en straks volkomen. Hoe is het mogelijk Zijn lof te zingen in de nacht? Het is mogelijk omdat Christus de lofzang gezongen heeft, toen Hij uitging naar de Olijfborg. Het is Christus, Die dat verdiend heeft voor Zijn bruidsgemeente. Omdat Hij gezongen heeft in de nacht, waarin Hij verraden werd, leren Zijn kinderen zingen in de nacht. Zalig dan, Zijn voetstappen te drukken.

De gevangenen hoorden hen

Paulus en Silas hebben gezongen uit volle borst. Ze hebben zich er niet voor geschaamd. Ieder moest het horen en ieder moest het weten, Wie de Heere voor Zijn volk is. Daarom staat er nadrukkelijk bij: "En de gevangenen hoorden naar hen" (vers 25). We moeten ons maar voorstellen, dat daar een stel misdadigers gezeten heeft, maar ook zij mochten het Evangelie horen. Ook zij mochten het horen, dat God goed is voor slechte mensen. Wat moet dat voor hen geweest zijn! Ze zullen hun oren hebben gespist: horen we het goed? Wordt er hier in dit elendige hol gezongen? Ja, ze hoorden het goed. Er werd hier gezongen een lied in de nacht. Wie zal zeggen hoeveel vrucht dit alles nog gedragen zal hebben onder die gevangenen? Er zullen er geweest zijn, die dicht bij de voltrekking van hun doodvonnis waren, maar die toch nog het lied van het Evangelie hebben gehoord. En als de Heere zelfs geen lust had in de dood van deze misdadigers, zou Hij dan wel lust hebben in uw dood? Zoekt toch de Heere, terwijl Hij nog te vinden is, en roept Hem aan, terwijl Hij nog nabij is.

Een aardbeving

Er wordt hier echter niet alleen over die gevangenen gesproken, maar ook

over een bevende stokbewaarder, dat wil zeggen gevangenebewaarder. Waarom was die man zo ontsteld? In de eerste plaats door een plotselinge aardbeving. "En er geschiedde snellijk een grote aardbeving, alzo dat de fundamenten des kerkers bewogen werden; en terstond werden al de deuren geopend, en de banden van allen werden los" (vers 26). Door die aardbeving sprongen de deuren open, vielen de kettingen af en werden de fundamenten van de kerker bewogen. Men heeft geprobeerd dit alles op natuurlijke wijze te verklaren, maar dat bleek onmogelijk. Dat hoeft ons ook niet te verbazen, want hier was sprake van een goddelijk wonder. En wonderen Gods kunnen niet verklaard worden voor ons menselijk verstand.

Aardbevingen zijn in Gods Woord tekenen van Gods *majesteitelijke heerlijkheid*. Daarnaast ook van Gods *tegenwoordigheid*. Bij de wetgeving op de Sinaï beefde de aarde. Toen Christus stierf op Golgotha was er ook een aardbeving, evenals bij Zijn opstanding. Welnu, ook hier in Filippi beefde de aarde. De Heere greep hier in om Zijn majesteit te tonen. Aardbevingen zijn in de Schrift ook tekenen van het *goddelijk gericht*. God Zelf oefende hier gericht over Zijn vijanden, over de macht van het Romeinse Rijk. De Heere liet hier zien, dat niet satan en niet Rome, maar Hijzelf de Almachtige is. Aardbevingen zijn dan ook in de Schrift een voorspel van de *jongste dag*. Ook aan de oordeelsdag gaan aardbevingen vooraf als een van de tekenen der tijden. Aardbevingen banen de weg naar de Wederkomst. Laten alle vijanden van Christus dan beven! U mag ook wel beven, als u nog nooit de knieën van uw hart gebogen hebt voor koning Jezus. "Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne, en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden" (Psalm 2 : 13).

Maar nog meer lag in deze aardbeving opgesloten. Het was een goddelijk *getuigenis*, dat Paulus en Silas knechten des Heeren waren. De hemel gaf hier getuigenis van het werk van die beide dienstknechten. De Heere staat voor Zijn volk en knechten in, ook al moet de aarde ervoor in beweging komen. Voor Paulus en Silas was het een bewijs, dat de Heere van hen afwist, het was voor hen de verhooring van hun gebed.

De stokbewaarder

En de stokbewaarder? "Wakker geworden zijnde, en ziende de deuren der gevangenis geopend, trok een zwaard, en zou zichzelf omgebracht hebben, menende, dat de gevangenen ontvloeden waren" (vers 27). Toen Paulus en Silas baden en Gode lofzangen zongen, sliep de stokbewaarder. Is dat geen beeld van de mens van nature? Dan slapen we onze geestelijke doodsslaap. Dan liggen we rustig te slapen, terwijl we in dodelijk gevaar verkeren. Ja, we slapen zelfs door het bidden van God heen. Immers de Heere bidt ons: "Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: laat u met God verzoenen" (2 Kor. 5 : 20). Maar wij slapen van nature rustig door. In het Evangelie wordt de schoonheid van Christus bezongen, maar wij slapen rustig door. We zien er niets van. Wat is de mens toch! Zien we in die slapende stokbewaarder ons beeld niet?

Maar die man werd wakker. Wat is het een groot wonder als slapende zondaren wakker gemaakt worden. Bij die stokbewaarder was er een aardbeving nodig. Niet dat hij door die aardbeving bekeerd werd, maar het was wel een *aanleidende oorzaak* tot zijn bekering. Zoals er verschillende aanleidende oorzaken kunnen zijn, zoals een ziekbed, een plotseling sterfgeval, een schokkende gebeurtenis in uw leven. Maar wat de aanleidende oorzaken ook mogen zijn, altijd weer zal een mens dan geleid worden tot het Woord Gods. De Heere bekeert zondaren door Woord en Geest. En ook altijd weer is de onwederstandelijke kracht van de Heilige Geest nodig. Als die kracht de fundamenten van ons leven gaat schudden, dan worden we wakker. Dan komen we tot onszelf, zodat onze ogen geopend worden en we gaan zien wie we tegenover de Heere geworden zijn door onze zonde. Dan wordt het werkelijkheid: wee mij, dat ik zo gezondigd heb!

(Wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld.

Brekende dijken

(4)

Hoe men zich op de Schrift beroepen moet

De Heilige Schrift heeft een absoluut gezag in alle kwesties van leer en leven. Op die Schrift mogen en moeten wij ons dus, ook als het om onze normen en waarden gaat, beroepen. Er kan echter met dat beroep op de Schrift het een en ander misgaan. Dat heeft de kerkgeschiedenis ons meer dan eens doen zien. We willen nu proberen na te gaan hoe men zich op de juiste wijze op de Schrift kan beroepen. Aan een aantal eisen moet dan worden voldaan. In de eerste plaats: men moet zijn schriftberoep nooit funderen op een *verkeerde uitlegging*. Dat is helaas meermalen voorgekomen - en het komt nóg voor. Zo heeft men in het verleden gemeend de slavernij van negers te kunnen rechtvaardigen met een beroep op Noachs vervloeking van Cham (Genesis 9 : 24). Men vergat echter soms dat met de komst van Christus de gezegende tijd is aangebroken dat Morenland 'zich zou haasten de handen tot God uit te strekken'. Een ander voorbeeld van een verkeerde exegese: men heeft de noodleugen wel geprobeerd te rechtvaardigen door erop te wijzen dat de Schrift deze niet uitdrukkelijk afkeurt (bijvoorbeeld bij de Egyptische vroedvrouwen en bij Rachab, de hoer). Men vergat dat de Schrift heel vaak bepaalde ethisch laakbare handelingen zonder commentaar vermeldt, zonder dat wij daaraan de gevolgtrekking mogen verbinden dat deze handelingen voor ons normatief gezag hebben. Een heel ander voorbeeld: men heeft uit het feit dat de Heere Jezus tot tweemaal toe met een gesel van touwen de tempel reinigde, een bouwsteen willen maken van de 'theologie van de revolutie'! Ook hier is sprake van een verkeerde exegese.

Nu komt de vraag op: wat is dan een *goede exegese*? Is de exegese niet vrij? Dat is toch een goed reformato-ri-sch uitgangspunt? Dat de exegese vrij is, zal waar zijn. Maar met de vrijheid van exegese hebben onze vaders willen zeggen - tegen Rome! - dat de kerk nooit de uitlegging van de

Schrift mag binden aan het leergezag van de paus. De vrijheid van exegese wil echter *niet* zeggen dat iedereen in de Schrift maar mag lezen wat hij wil en ervan mag maken wat hem goeddunkt. Oók de uitlegger van Gods Woord heeft zich aan regels te houden. Het geheel van deze regels noemen wij de *hermeneutiek*. Weliswaar heeft dit woord tegenwoordig een veel bredere betekenis gekregen, maar ik hecht eraan, de oude betekenis vast te houden. Hermeneutiek is de theorie van de exegese. Dit theologische vak is van uitnemend belang! De hermeneutiek vormt als het ware de sleutel waarmee men nadert tot de Schrift. Deugt die sleutel niet, dan zal het slot niet opengaan. Natuurlijk wil hier niet mee gezegd zijn dat het hanteren van enkele goede regels voldoende zou zijn om door te dringen tot de zin en mening van de Heilige Geest die in de Schrift is vervat. Dát kan alleen die Geest Zelf, die immers de 'eerste Auteur' is, ons leren. Zoals Christus op de paasavond het verstand van Zijn jongeren 'opende', zodat zij de Schriften verstonden, zo moet dat ook met ons gebeuren. Dat diep te beseffen, ontslaat ons echter niet van de opdracht tot nauwkeurige en ernstige exegese van de Schrift. Luthers wonderde ontdekking in zijn torenkamer van de gerechtigheid des geloofs geschiedde tijdens zijn *exegetische* arbeid!

Niet vervallen in biblicisme

Er zijn enkele valkuilen als het gaat om de vraag hoe men zich voor het vinden van normen en waarden op de Schrift kan beroepen. Zo kan men vervallen in de fout van het *biblicisme*. We moeten heel zorgvuldig zijn in het omschrijven van wat onder biblicisme is te verstaan. In de laatste tijd heeft men immers soms élk beroep op Gods Woord waarbij teksten werden geciteerd, biblicistisch genoemd. Onder biblicisme verstaan wij echter zulk een wijze van gebruik van de Schrift, waarbij geen recht wordt gedaan aan de context waarin woorden voorkomen, noch aan de stof waartoe zij behoren, noch aan de bedeling waaron-

der zij werden neergeschreven. Anderzijds wil de biblicist voor elke norm en voor elk gebruik een expliciete tekst waarop hij ze kan funderen. Ontbreekt zo'n tekst, dan wil hij het gebruik ook niet schriftuurlijk noemen.

Dit standpunt is niet te handhaven. In de dogmatiek niet en in de ethiek niet. Wie bijvoorbeeld in de dogmatiek de kinderdoop afwijst, simpelweg omdat er geen tekst in Gods Woord staat die luidt: "Gij zult kleine kinderen dopen", is een biblicist. Soms moet iets uit de Schrift worden *afgeleid* en kan dan voluit schriftuurlijk zijn. Juist ook op het gebied van de ethiek zal men vaak afleidingen moeten maken uit de Schrift. Zo is het vierde gebod de onfeilbare en goddelijke norm die ons verplicht tot het heiligen van de rustdag, maar wat dit *concreet* betekent in talloze praktijksituaties zal men, Schrift met Schrift vergelijkend en smekend om het licht van Gods Geest, af moeten leiden uit het sabbatsgebod. Er is niet voor elke situatie een tekst!

Schriftberoep, tradities en gewoonten

Zo is het te verstaan dat er ook in de geschiedenis van het gereformeerd protestantisme, waartoe ook onze gemeenten behoren, een bepaalde *traditie* is ontstaan. Sommigen spreken van groeps-cultuur. Ik vind dat een naar woord, veel te sociologisch bepaald. 'Hangjongeren' hebben ook een groeps-cultuur, maar wie naar de Schrift wil leven, begeert geen groeps-cultuur. Het is een van de opdrachten van ouders en opvoeders, jonge mensen diepe *eerbied* bij te brengen voor de norm van de Heilige Schrift, maar daarnaast ook *respect voor* en *verbondenheid met* de gereformeerde traditie. Laten we onze kinderen maar gewoon vertellen dat iets schriftuurlijk kan zijn zonder dat het letterlijk in de Schrift staat. Dit geldt voor de grote en ingrijpende vragen van bijvoorbeeld de medische ethiek, maar het geldt evenzeer voor de 'kleine' vragen die te maken hebben met het leven van elke dag. Overigens zullen we er verstandig aan doen van de norm geen traditie te maken en van de traditie geen norm. Dat de vrouw het haar lang heeft te dragen, is een norm en méér dan een gereformeerde traditie: de Schrift is daar duidelijk in. Dat een avondmaalganger in donkere kleding aan de dis des

verbonds komt, is een traditie onder ons - een zeer goede, die we niet los moeten laten - maar géén zonder meer in de Schrift te vinden norm. Naast de traditie kunnen bepaalde *gewoonten* bestaansrecht hebben verkregen. Soms spreekt men ook wel van 'grote' en 'kleine' traditie. Liever zou ik echter van gewoonten spreken. Die kunnen soms van plaats tot plaats, van streek tot streek, van familie tot familie en van gezin tot gezin verschillen. Sommige kinderen tutoyeren hun ouders - met liefde en respect. Sommigen zeggen "u" - zónder respect. Welke gewoonte ligt hier dicht bij de norm van de Schrift? Persoonlijk

waardeer ik het niet zo, als ik kinderen "jij" tegen hun vader of moeder hoor zeggen. Maar het komt mij voor dat wij - met name als het om gewoonten gaat, geen blicisten moeten worden. Het is opmerkelijk - wat het laatst genoemde voorbeeld betreft - dat het bijbels Hebreeuws van het Oude Testament en het Grieks van het Nieuwe Testament geen beleefdheidsvorm kent in de tweede persoon enkelvoud. Laten wij het kruit van onze argumenten maar droog houden voor de wezenlijke dingen!

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken.

Daar was een dag zeer welgelegen
Toen mocht het nog eens kost'lijk
zijn.

Wij reisden toen naar Oudelande
Vanaf het plaatsje Wolphaartsdijk.
Wij vonden daar een oude weduw'
Van drie en tachtig jaar zoo rijk.

Het was de oude vrouw Jacoba
Het was de weduwe Tolleman.
Die mocht getuigen grote zaken
Den Heere al de eer daarvan.

Zij was nog jong, slechts veertien
jaren
Haar moeder daalde toen in 't graf.
Toen kwam Gods Geest haar

overtuigen
Van zondesuld en dood en straf.

Koba heeft veel moeten klagen en
zuchten, maar soms waren er ook
zoete ogenblikken. En zo ging dat op
en neer, 'al de levensjaren, van kind
tot maagd, van maagd tot vrouw, van
vrouw tot moeder en tot weduwe'.
Toen ze 67 jaar was, brak voor haar
het jubeljaar aan. Ook dat heeft Van
Schothorst beschreven:

Hij toonde haar Zijn Alvermogen
Hoe Hij 't rantsoen heeft opgebracht.
De Richter was het tot voldoening
't Werd in haar ziel zoo lief en zacht.

Toen is de last haar weggevallen
De vrede daalde in haar ziel.
Met God verzoend; haar ziel
bevredigd;
De scheiding eeuwig weg en viel.

Het reisje naar Wolphaartsdijk 'heeft
ons niet bedroefd'. Dat blijkt ook uit
de laatste coupletten:

Misschien zal deez' of geen' mij
vragen
Wat is daar voor bijzonders aan?
Daar zijn veel praters in deez' dagen
Dit treft men op veel plaatsen aan.

't Geheim ligt in 't lief Evangelie
't Wordt wel geroemd, maar schaarsch
gekend.
Veel wettigs drijven en wat kijken
Dit houdt Gods kerk in veel ellend.

Maar 't leven van Gods arme kind'ren
Dat gaat naar zielevoedsel uit.
Dat voedsel is het brood des levens
't Geloof omhelst het als haar buit.

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper.

Uit vroegere jaren

'... wij reisden toen naar Oudelande...'

In het Nederwoud tussen Barneveld en Lunteren werd op 29 januari 1865 Hendrik van Schothorst geboren. Als jongen verzorgde Hendrik de schapen van zijn vader. Hij kon enerzijds meedoen met de wereld, anderzijds had hij ook wel belangstelling voor stichtelijke boekjes. De bekering van Hendrikus Roelofsen, de latere predikant die ook in het Nederwoud woonde, maakte diepe indruk op hem. Als zijn geweten hem kwelde, smeekte hij om bekering, maar hij voegde er steeds aan toe: 'nog niet'. Totdat de tijd aanbrak dat hij moest uitroepen: 'Gij zijt mij te sterk geworden en hebt mij overmocht'.

In 1891 sloot hij zich aan bij de Gereformeerde Kerk te Lunteren, maar in 1897 voegde het gezin Van Schothorst zich bij de Gereformeerde Gemeente te Barneveld. Daar werd hij nog in hetzelfde jaar diaken (hij was nog maar enkele weken lid!) en in 1905 ouderling. Toen ds. A. Janse in 1908 Barneveld als herder en leraar verliet, preekte Van Schothorst eens in de drie weken in de gemeente en na verloop van tijd zelfs eens in de veertien dagen. Al in 1906 en 1907 had hij op diverse plaatsen oefeningen gehouden. Op 26 november 1908 verkreeg hij officieel van de classis Barneveld toestemming om een stichtelijk woord te spreken in de Gereformeerde Gemeenten.

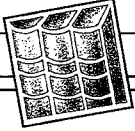
In 1912 nam Van Schothorst een 'beroep' aan naar Amsterdam, maar moest toen zijn gezin grotendeels in Barneveld achterlaten. Erg gemakke-

lijk had hij het niet in de hoofdstad. De gemeente daar was klein en verscheurd door twisten. Een preek-schetsje mocht de oefenaar niet meenemen naar de kansel. Sommige Amsterdammers namen op de galerij zelfs zodanig positie in, dat ze op de lesse naar konden zien of hij een velletje papier bij zich had. In 1914 vertrok hij nog naar Westzaan, maar in 1918 keerde hij terug naar Barneveld. De gescheidenheid van zijn gezin ging hem meer en meer drukken.

Tot zijn overlijden in 1938 heeft hij de Gereformeerde Gemeenten gediend. En hij bleef oefenaar, daar hij zich verzette tegen de opleiding tot predikant aan de Theologische School te Rotterdam. Dienaangaande had hij ook naar zijn mening een waarheid in zijn hart gekregen: 'En de zalving die gijlieden van hem ontvangen hebt, blijft in u en gij hebt niet van node dat u iemand lere' (1 Joh. 2 : 27).

Van deze oefenaar Hendrik van Schothorst kwam ons onder ogen een gedicht van 33 coupletten. Hij maakte deze 'nagalm op ons reisje op 10 mei 1929 van Wolphaartsdijk naar Oudelande bij Jacoba Roozendaal'. Deze Jacoba was een geofende vrouw. Ze stond onder het volk bekend als 'Oude Kobaatje'. We kunnen hier niet alle 33 coupletten weergeven, maar een enkele greep willen we u niet onthouden. Het begin is aldus:

Laatst was ik op mijn vele reizen
Op Zeelands grond en kerkterrein.

Psychische nood: Ambt, gemeente en hulpverlening. Onder redactie van dr. J. van der Wal. Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Heerenveen. 360 pagina's, ISBN 90-5030-805-8, 1998, prijs f 34,95.

Het boek "Psychische nood: ambt, gemeente en hulpverlening" is verschenen ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het GLIAGG de Poort. In de titel komen een aantal kernwoorden naar voren rond de psychische nood waar u en ik mee geconfronteerd kunnen worden: Ambt, gemeente en hulpverlening. De woorden zijn in een volgorde geplaatst, waarbij de betekenis van deze rangorde in het boek niet aan de orde komt. Wel wordt er in het boek uitgebreid aandacht besteed aan de plaats van de pastor, de hulpverlener en de taak van de gemeente ten aanzien van de psychische nood.

Het boek bestaat uit twee delen. In het eerste deel schrijven een aantal medewerkers, een bestuurslid en de (inmiddels ex-) directeur over allerlei ontwikkelingen; in het tweede deel gaat dhr. Verhoeff, een scribent die van buiten het GLIAGG aangetrokken is, in op de roerige ontstaansgeschiedenis van het GLIAGG. Om dit op een goede manier te kunnen doen heeft hij uitgebreid allerlei archieven doorgenomen.

In hoofdstuk 1 wordt uitgebreid ingegaan op allerlei aspecten rondom leed. Er wordt signaleerd dat sommigen in deze tijd gemakkelijker de gang naar de hulpverlener maken dan naar de pastor. Waarschijnlijk speelt daarbij een rol dat in de professionele hulp de anonimiteit sterker benadrukt wordt. Daarnaast heeft de hulpverlening de schijn veelbelovender te zijn dan pastorale zorg. Een gevaar daarbij kan zijn dat door een contact met de hulpverlening de relatie met de Heere teveel op de achtergrond raakt, omdat er veel aandacht besteed wordt aan allerlei psychische processen. Het komt ook vaak voor dat zowel het pastoraat als de hulpverlening bij een patiënt betrokken raken. De scribent geeft aan dat het duidelijk maken van de verwachtingen van elkaar verhelderend kan werken. Dit mede in het licht van

teleurstellingen, die bij het pastoraat kunnen ontstaan ten opzichte van de hulpverlening. Een aspect daarbij is dat de taak van de pastor toch primair op een ander vlak ligt dan de taak van de hulpverlener. Als zodanig kunnen ze elkaar ook goed aanvullen.

Naar voren komt dat de GLIAGG ook een verantwoordelijkheid heeft in het doordenken van geestelijke en psychische aspecten rond de hulpverlening en pastoraat.

Dhr. Fokkens heeft een uitgebreid model ontwikkeld voor het herkennen van psychische nood in de gemeente. Het is een duidelijk model, dat dient als een hulpmiddel voor niet-hulpverleners in contacten met de naaste.

Vervolgens wordt er in hoofdstuk 4 aandacht besteed aan de hulpverlener-patiënt relatie. Toegelicht wordt hoe vanuit huidige opvattingen, die ook gedeeltelijk in de wetgeving verankerd zijn, er in het hulpverleningsproces een contract gesloten wordt. Door middel van dit contract ontstaat er een wederzijdse verplichting waarbij in de wetgeving vooral de rechten van de patiënt en de taken van de hulpverlener benadrukt worden. Naast deze contract-relatie zijn echter ook andere elementen van groot belang. Verhagen, psychiater, gebruikt als aanvullend Bijbels motief verbondsaspecten als richtinggevend voor de relatie. Deze aspecten gebruikt hij om naast de contractuele relatie vooral de sociale kant van de relatie uit te werken.

Tenslotte volgen nog een aantal praktische hoofdstukken waarin verder wordt ingegaan op de samenwerking tussen hulpverlening en pastores. Praktijkvoorbeelden dienen als illustratie. Om die samenwerking vruchtbaar te maken noemt mevrouw Kok, psychologe, een aantal kwesties die daarbij van belang zijn, zoals de identiteit van de pastor/hulpverlener; gelijkwaardigheid van de relatie en (opnieuw) de verwachtingen die er van elkaar zijn. Zij staat stil bij het feit dat de pastor zijn eigen deskundigheid heeft in het omgaan met gemeenteleden, ook met die gemeenteleden die psychische problemen hebben. Hij moet zich daarin niet afhankelijk ma-

ken van de visie van de hulpverlener. Samenwerken is het sleutelwoord.

In het historisch overzicht wordt stilgestaan bij een aantal initiatieven, die uiteindelijk geleid hebben tot het ontstaan van de GLIAGG. Zorg en betrokkenheid waren daarin kernwoorden. Opgehaald wordt hoe een politieagent zich aangesproken voelde door de nood in de gereformeerde gezindte, zoals hij die in zijn dagelijks functioneren aantrof. Hij moest daarbij ingaan tegen de opvatting van velen in die tijd dat psychische nood de gereformeerde gezindte voorbijging, omdat er verbondenheid was aan Gods Woord en de belijdenisgeschriften. Helaas is dat idee niet houdbaar gebleken. Ook deze werkelijkheid bepaalt ons direct bij de gebrokenheid van ons bestaan.

De agent was niet de enige die zich bezighield met deze problematiek. Ook anderen namen initiatieven, waarbij hulp verleend ging worden. Samenwerking bleek niet vanzelfsprekend.

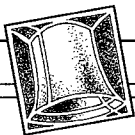
Ook de erkenning door de overheid van de uiteindelijk gevormde GLIAGG liet op zich wachten. Uiteindelijk kwam op 15 november 1991 toch de erkenning. Door deze erkenning veranderde de GLIAGG van een vrijwilligersorganisatie in een organisatie met meer en meer professionals als medewerker.

Het historisch overzicht geeft een eerlijk verslag, waarbij ook de bijzondere bemoeienissen van de Heere genoemd worden.

Samenvattend een lezenswaardig boek, zowel voor gemeenteleden als ambtsdragers. Vooral ambtsdragers adviseer ik het boek door te lezen omdat het inzicht geeft in de problematiek van gemeenteleden die zij op veel plaatsen tegen zullen komen en handvaten om ermee om te gaan. Een boek dat stof geeft tot nadenken. Daarbij moeten we bedenken dat degene met psychische nood vaak dichterbij is dan men beseft. Nood die zich vaak beweegt op de raakvlakken van religie en psychologie, ziel en geest.

Amersfoort,

A. Molenaar.

Beroepen:

te Borssele: ds. J.J. Tanis te Middelburg-Centrum;
te Drachten en te Westzaan: ds. A.J. Gunst te Benthuizen;
te Kampen, te Meliskerke en te Vlaardingen: ds. C. Sonneveld te Veenendaal;
te Woerden (t.b.v. zendingswerk in Guinee): ds. J.B. Zippro te Moerkapelle;
te Katwijk aan Zee: ds. A. Vermeij te Zwijndrecht;
te Krabbendijke: ds. M. Karens te Werkendam;
te Meeuwen: ds. G.J. van Aalst te Ridderkerk;
te Rotterdam-Zuid: ds. J.S. van der Net te Apeldoorn;
te Sprang-Capelle: ds. Chr. van der Poel te Yerseke.

Bedankt:

voor Elspeet: ds. C.A. van Dieren te Stolwijk;
voor Poortvliet en Rijssen-Zuid: ds. M. Karens te Werkendam;
voor Scherpenisse: ds. P. Melis te Genemuiden.

GEREFORMEERDE GEMEENTE EINDHOVEN

In verband met een renovatie van ons kerkgebouw worden gedurende de periode zondag 12 maart tot en met zondag 14 mei 2000 de diensten gehouden op een andere lokatie: Gereformeerde basisschool Emmanuël, Van Lumeystraat 1, Best. Aanvang van de diensten is om 10.00 uur en 16.30 uur. Voor een routebeschrijving kunt u contact opnemen met de scriba: T.J. van Leersum, 0499-310222.

VERSLAG bevestigingsdienst van ds. R. Kattenberg te Arnhem op 5 januari 2000

De consulent ds. J.S. v.d. Net ging voor in de bevestigingsdienst, die gehouden werd in het eigen kerkgebouw.

Na votum en groet zongen we Ps. 108 : 1: "Mijn hart o, Hemelmajesteit, is tot Uw dienst en lof bereid". Een toepasselijke opening van deze dienst. Naar aanleiding van de tekst uit Hand. 9 : 20 t/m 22 was het thema: "De prediking van Saulus", verdeeld in drie

punten: 1e. de inhoud van de prediking; 2e. de reactie van de hoorders; 3e. de versterking van de prediker.

1e. De inhoud van de prediking. De onweerstaanbare kracht van God is daar vlak bij Damascus openbaar gekomen; daar werd Saulus gearresteerd. Een christenvervolger werd door een licht op de aarde neergeworpen. Saulus kreeg de schuldbrief thuis: "Ik ben Jezus, die gij vervolgt". Tijdens de drie dagen in Damascus moet hij de schuld inleven. Hij moet verkondiger worden van het Evangelie van Jezus Christus. Er gaat een licht in zijn hart op. Hij is in *het* Licht geplaatst. De vervolger is een vriend van God en Zijn volk geworden. Hij begeert om zijn gekregen gaven in de dienst van de Heere te besteden. Gods werk wordt altijd herkend aan de vruchten; deze worden in het leven van Saulus direct waargenomen. De geroepen Saulus predikte terstond in de synagoge, dat Christus de Zoon van God is. Zo moeten ook al Gods knechten prediken dat Jezus de Zoon van God is. Het behoud van verloren Adamskinderen ligt alleen in Jezus Christus. Dat moet ook ds. Kattenberg verkondigen; hij is weer gezonden om dat te prediken.

2e. De reactie van de hoorders. De mensen hebben zich verbaasd. Saulus is totaal anders geworden. Is deze niet degene die Jeruzalem verstoorde. En nu: hij verkondigt zelf Jezus van Nazareth. En toch lezen we niet van verandering. Van nature letten wij alleen op het uiterlijke. Er wordt veel gesproken over de gave van de prediker en gaan weer over tot de orde van de dag. Gemeente, u krijgt weer een dienst-knecht. Hoe luistert u? Is het alleen uiterlijke verbazing? Dan komen we nog om. Let in de prediking op de Heere Jezus Christus de Zoon van God; de Zaligmaker van verloren zondaren.

3e. De versterking van de prediker. Saulus werd meer en meer bekrachtigd. Toch is hier schijnbaar geen vrucht. Zij wijzen de Heere Jezus af. Een begin van de lijdensweg van Saulus. Maar hij wordt niet overgegeven aan moedeloosheid. "Maar de Heere dacht aan Saulus." Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht

geeft. Hij wordt uit de Heilige Geest bediend. Hij wordt geoefend om de toevlucht te nemen tot Jezus Christus. Zo gebeurt het met al Gods knechten. Gemeente, u krijgt weer een eigen predikant. Hoe vele malen hebt u de boodschap al gehoord? Is de Heere Jezus Christus al de Schoonste der mensenkinderen voor u? Gods knechten graven in Gods Woord om de Heere Jezus daarin te vinden, om Die te prediken. De tegenstanders gaan de kracht van de waarheid voelen, maar helaas, zij bogen niet, zij verhardden zich. Gemeente verzet u niet langer. De Geneesmeester leeft. Zijn naam is Jezus!

Na de prediking werd het formulier tot bevestiging van de dienaren van het Woord gelezen. Op de gestelde vragen antwoordde ds. Kattenberg: "Ja ik, van ganser harte". In zijn toespraak tot ds. Kattenberg memoreerde ds. v.d. Net dat het vandaag precies 13 jaar geleden is, dat hij ook hier voor de eerste maal werd bevestigd. Een bijzondere leiding van de Heere en nu voor de tweede maal. De Heere geve u kracht en genade. Het Woord van God doet altijd wat God welbehagelijk is. Strooi het brood uit op het water en het zal teruggevonden worden, soms na vele jaren. De Heere geve u een goede en gezegende periode in Arnhem. Gemeente, ontvang uw herder en leraar, Gods dienstknecht met blijdschap. Ik hoop dat deze periode een periode mag zijn, waarin God verheerlijkt mag worden over Zijn grote daden, die Hij gedaan heeft in het midden der gemeente.

Tenslotte werd ds. Kattenberg staande toegezongen Psalm 134 : 3.

VERSLAG intrededienst van ds. R. Kattenberg te Arnhem op 5 januari 2000

Na votum en groet zingen we de bedezang voor de predikatie: "Ontsluit des dienaars hart en mond; wil hem en ons verlichten". De tekst voor deze bijzondere dienst is genomen uit Joh. 1 : 8, waar van Johannes de Doper gezegd wordt: "Hij (Johannes) was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou". Thema van de preek: Johannes de Doper met als aandachtspunten: 1e. wat hij *niet* is; 2e. wat hij komt doen.

God heeft de duisternis van deze zondige wereld doorbroken met het Licht; het Licht van Zijn genade. Het is kerstfeest geweest. Hij, Jezus, is het Licht en Hij brengt ook *tot* het Licht.

Wie brengt Hij tot het licht? Mensen zoals u en ik, die leven in de duisternis van de Godsvervreemding. Hoe doet Hij dat? Door Zijn Heilige Geest in de weg van de verkondiging van het heilig Evangelie. Dit Licht moet verkondigd worden tot aan het eind van de aarde.

"Het is mijn begeerte", aldus ds. Kattenberg, "dat God ook mijn dienst wil en zal gebruiken in het midden van de gemeente tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk".

2e. Wat hij komt doen. Hij was gekomen om te getuigen van het Licht. Johannes was zowel boeteprediker als getuige. Aan de ene kant het striemend vonnis tegen alles wat zich tegen God verheft en aan de andere kant getuige van het Licht. Daardoor ontmaskert hij de duisternis en roept hij op tot bekering. De mens heeft van nature de duisternis liever dan het Licht. Moge God mij hier gebruiken om te getuigen van het Licht.

Na het zingen van Ps. 89 : 7 dankt ds. Kattenberg zijn bevestiger ds. v.d. Net voor het woord, dat hij gesproken heeft in de bevestigingsdienst, maar ook in het bijzonder voor het vele werk, dat hij als consulent heeft gedaan voor de gemeente van Arnhem. Vervolgens werden de broeders predikanten, de afgevaardigden van de classisgemeenten, de vertegenwoordiger van "De Rank", koster en organisten en kerkenraad toegesproken. Hij hoopt op een goede samenwerking, al-

les tot eer van God.

Dank ook voor de afgevaardigden van vorige gemeenten Vlissingen, Lelystad en Scheveningen; de regelingscommissie en de vrouwenvereniging voor het werk op deze dag. De Heere zegene u allen. Vervolgens zongen wij Ps. 133 : 3.

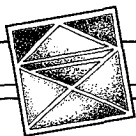
Daarna werd ds. Kattenberg toegesproken door: - ds. A. Schreuder van Beekbergen namens classis Rijssen en de Particuliere Synode Oost; - ouderling E. Hazeleger namens de wijkgemeente "De Rank" van de Nederlands Hervormde Kerk; - ouderling Chr. Fahner namens kerkenraad en gemeente.

Laatstgenoemde sprak van Gods leiding in de weg naar Arnhem. Zijn stem bracht u hier als herder en leraar. Twee taken: pastorale zorg voor een kudde met allerlei soorten schapen. Maar ook als leraar om uit de schat van het Woord van God nieuwe en oude dingen voort te brengen. De gemeente werd gevraagd te bidden voor Gods dienstknecht. Ondersteun hem daardoor. Tot slot liet hij ds. Kattenberg toezingen Ps. 90 : 9.

Daarna dankte ds. Kattenberg alle sprekers en de gemeente voor de gezongen wens. De dienst werd besloten met het uitspreken van de zegen.

Na de dienst was er gelegenheid om in "De Rank" koffie te drinken en elkaar te ontmoeten, waarvan door velen gebruik werd gemaakt.

L. Fraanje, scriba.

BERICHTEN

JBGG - WAT GELOVEN ZE?

In de maand maart belegt de Jeugdbond een serie avonden rond het thema: "Wat geloven ze?" Tijdens deze avonden staat de godsdienstige beleving van kinderen en tieners centraal. Welk beeld hebben ouders van God en hoe dragen zij dat over op hun kinderen? Ook het aspect van gewetensvorming komt aan de orde.

Tijdens deze avonden wordt een lezing gehouden. Na de pauze vindt er aan de hand van praktijksituaties bespreking in groepen plaats. De avond wordt gezamenlijk afgerond. Boekentafel aanwezig. (Jonge) Ouders van kinderen en tieners, ambtsdragers, leidinggevenden in het jeugdwerk en andere belangstellenden zijn hartelijk welkom!

Opgave bij Liesbeth Rijkers (administratie JBGG), telefoon: 0348-489948.

Na aanmelding ontvangt u een bevestigingsbrief met de nodige gegevens voor deze avond.

Datum	Plaats	Spreker
Dinsdag 14 maart	's Gravenpolder	I.A. Kole
Woensdag 15 maart	Dordrecht	J. Otte
Dinsdag 21 maart	Gouda	C. Brouwer
Dinsdag 21 maart	Amersfoort	W. Visser
Donderdag 23 maart	Houten	J.H. Mauritz
Dinsdag 28 maart	Middelburg	J.H. Mauritz
Woensdag 29 maart	Apeldoorn	W. Visser

Uit het evenwicht raken. Dat kan ons allemaal overkomen. Soms is het dan nodig om tijdelijk in een andere omgeving te verblijven. Een plekje te hebben, waar je weer tot jezelf kunt komen.

Stichting OnderDak beschikt te Hendrik Ido Ambacht over een compleet ingericht woonhuis. Dat huis heeft, naast een gezamenlijke keuken en woonkamer, acht ingerichte eenpersoonskamers voor tijdelijke bewoning. Leden en doopleden van onze gemeenten, van 18 jaar en ouder, kunnen op deze voorziening een beroep doen. Vanzelfsprekend is uw privacy gewaarborgd.

Inlichtingen: telefoon 078-684 90 77.
U kunt ook de folder 'Rustpunt' aanvragen.

0800-0222334

uisterlijn

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand?..?
Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

REGIOAVOND FLAKKEE

D.V. zaterdag 11 maart zal er een +16 regionale jongerenavond gehouden worden in het verenigingsgebouw van de Geref. Gemeente in Middelhamnis. De heer J.J. de Jong hoopt te spreken over "Israël en wij". De avond begint om 19.30 uur. Ook belangstellenden zijn van harte welkom!

BEZINNINGSAVOND

De Commissie Verzorgende Beroepen Rotterdam e.o. belegt op D.V. 16 maart 2000 een bezinningsavond, waar dhr P.J. Lieverse, pijnspecialist in de Daniël den Hoed-kliniek te Rotterdam, zal spreken over "pijn bij ongeneeslijk zieke mensen". De avond zal gehouden worden in de Geref. Gemeente van Ridderkerk, Anjerstraat 2 en begint om 19.45 uur.

KINDERZANGAVOND TE ZWIJNDRECHT

D.V. vrijdag 17 maart Kinderzangavond in de Geref. Gemeente kerk te Zwijndrecht, aanvang 19.30 uur, m.m.v. de kinderkoren Benjamin uit Slikkerveer, De kleine Lofstem uit Geldermalsen en De kleine Lofstem uit Zwijndrecht. De avond staat onder leiding van ds. A. Vermeij. Iedereen is van harte welkom.

REGIONALE JONGERENAVOND -16

D.V. vrijdagavond 17 maart zal er een -16 regionale jongerenavond gehouden worden in het verenigingsgebouw van de Geref. Gemeente in Dirksland. De heer G. Slootweg hoopt te spreken. De avond begint om 19.30 uur. Neem gerust vrienden en vriendinnen en andere belangstellenden mee!

VERZORGENDE BEROEPEN "DE BEVELANDEN"

Wij nodigen hen die in de verzorgende sector werkzaam zijn of zijn geweest uit tot het bijwonen van onze 5e contactavond van dit seizoen. Deze avond zal worden gehouden op D.V. dinsdag 14 maart. Dhr. L. Terlouw hoopt voor ons een inleiding te verzorgen met als onderwerp "Kinderloosheid". Aanvang 19.45 uur in één van de zalen van de Sionkerk (ingang Graaf Adolfstraat) te Goes. Ook andere belangstellenden zijn van harte welkom.

ZANGAVOND DE VLUCHTHEUVEL

In het kader van de donateursactie "Help De Vluchtheuvel helpen", organiseert De Vluchtheuvel op D.V. zaterdag 18 maart 2000 een zangavond in de Sionkerk van de Gereformeerde Gemeente te Goes. Medewerking zullen verlenen het mannenkoor Elim uit 's-Gravenpolder en het jongerenkoor Het Kleinood uit Aagtekerke. Ds. G.J.N. Moens zal de opening en de meditatie verzorgen. De heer A.C. Witvliet spreekt een appèlwoord en zal de sluiting verzorgen. De collecte zal, na aftrek van de kosten, geheel bestemd worden voor het hulpverleningswerk. Er is een verkooftafel met CD's en uitgaven van De Vluchtheuvel aanwezig. Aanvang: 19.30 uur. Iedereen is welkom!

DISTRICT ZUID-OOST

Op D.V. 18 maart 2000 is er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Veen, een districtsavond van het district Zuid-Oost. Evangelist H.J. van den Boogaart zal spreken over "Evangelisatie". De avond begint om 19.30 uur. Iedereen is hartelijk welkom!

LANDELIJKE EVANGELISATIEMIDDAG

Op eenzame posten... een zaak van ons allen.

Dit is het thema van deze middag. Het deputaatschap voor Evangelisatie wil op deze wijze graag het werk van de evangelisten op hun posten dichterbij onze gemeenteleden brengen. Geef daarom blijk van uw meelevens met het evangelisatiewerk en kom **D.V. zaterdag 8 april van 14.00 - 16.00 uur naar de Geref. Gemeente Elimkerk, Waterdaal 1 te Amersfoort.**

Programma:

- Opening door de voorzitter van het deputaatschap ds. M.J. van Gelder.
 - Presentatie van het nieuwe boek over de 6 evangelisatieposten van onze gemeenten, *'Ik heb nog andere schapen...'* geschreven door de heer J. van 't Hul.
 - Lezing door de heer J. van 't Hul n.a.v. dit boek: *Onze evangelisatieposten.*
 - Evangelist H.J. van den Boogaart over de praktijk van het werk in Tilburg.
 - Verder werken mee de jeugdleden: 'Laus Deo' uit Amersfoort en 'Zanglust' uit Barneveld.
 - Mevrouw H. Versteeg uit Alkmaar vertelt een verhaal voor de kinderen.
- Er wordt een collecte gehouden t.b.v. actie Tilburg.
Iedereen, ook de jeugd, hartelijk welkom.
Er is volop parkeergelegenheid.

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS (C.G.O.)

In de komende maanden worden in de verschillende cursusplaatsen weer de gebruikelijke open dagen gehouden. Voor belanghebbenden vermelden we die data en plaatsen hieronder.

* Op *zaterdag 18 maart*: open dag en voorlichting in *Rijssen, Zuiderkerk, Van Opstallstraat 2, aanvang 8.30 uur.*

* Op *donderdagavond 23 maart*: open avond en voorlichting in *Gouda, Driestar College, Ronsseplein 1, aanvang 19.15 uur.*

* Op *zaterdag 25 maart*: open dag en voorlichting in *Dordrecht, Wartburg College, lokatie Marnix, Maria Montessori-laan 3, aanvang 8.30 uur.*

* Op *zaterdag 1 april*: open dag en voorlichting in *Amersfoort, Van Lodenstein College, Utrechtseweg 228, aanvang 8.30 uur.*

* Op *zaterdag 15 april*: open dag en voorlichting in *Goes, Calvijn College, Klein Frankrijk 19, aanvang 8.30 uur.*

Allen die belangstelling hebben voor één van onze cursussen nodigen wij van harte uit een van de open dagen te bezoeken. Na de voorlichting kunt u ook een openbare les bijwonen.

Degenen die kennis willen maken met de D- en/of de P-cursus krijgen daartoe de volgende gelegenheid:

* In *Gouda* wordt op D.V. *donderdagavond 16 maart* de laatste les op de D-cursus gegeven, waarbij belangstellenden van harte welkom zijn, vanaf *19.15 uur* in *De Driestar, gebouw B.*

* In *Nunspeet* op *donderdagavond 30 maart* D.V., in de *kerk van de Geref. Gemeente, Brinkersweg/hoek Aarweg; aanvang 19.15 uur.*

Wie een P-cursus wil bezoeken ter kennisname, kan terecht:

* In *Gouda* op D.V. *woensdagavond 15 maart, 19.15 uur, in De Driestar, gebouw B.*

* In *Nunspeet* op D.V. *donderdagavond 30 maart, aanvang 19.15 uur* in de *kerk*

van de *Geref. Gemeente, Brinkersweg/hoek Aarweg.*

* In *Rijssen* op D.V. *donderdagavond 30 maart, aanvang 19.15 uur* in de *Zuiderkerk van de Geref. Gemeente, Van Opstallstraat 2.*

De C.G.O. heeft het volgende cursusaanbod:

De A-cursus is een tweejarige cursus, die zeer geschikt is als vervolg op de belijdeniscatechisatie. De B-cursus is een tweejarige vervolgcursus. Deze is ook zeer aan te bevelen voor onderwijzend personeel, om de kennis die zij meegekregen hebben van de Pabo bij te houden en te verdiepen. *Alleen voor onderwijzend personeel, die de B-cursus te omvangrijk vinden, omdat men meerdere cursussen voor bijscholing moet volgen, hebben wij een speciaal aanbod. Zij krijgen de mogelijkheid alleen de vakken dogmatiek en ethiek te volgen.*

De A- en de B-cursussen worden gehouden in de volgende plaatsen: Amersfoort, Dordrecht, Goes, Rijssen (op zaterdagmorgen, eenmaal in de veertien dagen), in Gouda (elke week op donderdagavond).

De C-cursus geeft praktische toerusting voor catechese, zondagsschool, evangelisatie en het leiding geven aan het verenigingsleven. Reeds hebben vele ambtsdragers die catechisatie moeten geven met tevredenheid deze cursus gevolgd. De C-cursus omvat 12 avonden en wordt meestal in Gouda gegeven. Zijn er echter minimaal 15 gegadigden in één van de bovengenoemde plaatsen, dan kan de cursus ook daar gegeven worden.

De D-cursus is een cursus zonder huiswerk en omvat 12 avonden; er worden actuele onderwerpen behandeld. De D-cursus wordt gegeven in de volgende plaatsen (mits het aantal deelnemers minimaal 15 is):

Nunspeet en Gouda. Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten worden de programma's van de D-cursussen bekend gemaakt.

De E-cursus is een vierjarige opleiding theologie. Men kan een door de overheid erkende tweede-graads bevoegdheid godsdienstonderwijs behalen. Men kan ook de algemene variant volgen en een getuigschrift tweede-graads theologie behalen.

De *voorlichtingsavond* voor de E-cursus wordt gehouden in *De Driestar te Gouda, Ronsseplein 1, op D.V. woensdagavond 10 mei, aanvang 19.15 uur.*

De P-cursus omvat 9 avonden. Hier worden onderwerpen van opvoedkundige aard behandeld. Vele jonge vaders en moeders hebben deze cursus al gevolgd. Bij voldoende deelname (minimaal 15 per plaats) wordt deze cursus gegeven in: *Veenendaal, Gouda, Nunspeet* en - op verzoek het volgende cursusjaar ook in - *Terneuzen.*

Laten we vooral in deze tijd, waarin velen

er niet meer aan toe komen om bezig te zijn met wezenlijke zaken, juist tijd vrijmaken om één van de bovenstaande cursussen te volgen, om ons als het ware tot bezinning te verplichten!

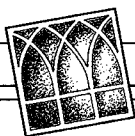
Zelfs is er een mogelijkheid voor hen die daartoe de capaciteiten hebben om de cursussen Grieks en Hebreeuws te volgen, die beide in Gouda worden gegeven.

Aanmeldingsformulieren voor alle cursussen kunnen worden aangevraagd bij de

heer A.W. Burghout, Zijpestraat 26, 4675 CV te St. Philipsland; tel. 0167-573118.

Inlichtingen kunnen ook verstrekt worden door de rector: J. de Jager, tel. 033-2772581.

N.B. In verband met het vijftienvig jarig jubileum van de C.G.O. zal eind september een bijzondere bijeenkomst worden gehouden; de thema-avond van 25 mei vervalt!

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 12 MAART 2000

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Aalst 14.30 uur ds. de Pater; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. v/d Net; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berkenwoude 14.30 uur ds. van Dieren; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Paul; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Hogchem; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Enschede 14.30 uur ds. v/d Net; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. Golverdingen; Gouda 19.00 uur ds. Schot; 's-Gravenhage 10.00 uur (Zuid) ds. van Aalst en 16.30 uur (Centrum) ds. Gunst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. Gunst; Haarlem 18.30 uur ds. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. Baaijens; Hendrik Ido Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst; Kamperland 10.00 en 17.00 uur ds. Moens; Kapelle-Biezeling 18.00 uur (H.D.) ds. Tanis; Klaaswaal 15.00 uur ds. W.J. Karels; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 14.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 14.00 uur ds. Schipper; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 18.00 uur ds. W.J. Karels; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Lemmer 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Meliskerke 14.30 uur dhr. Brugge; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.00 en 18.30 uur lees-

dienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Zippro; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Nieuwerkerk ZLD 15.00 uur ds. van Gelder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud-Beijerland 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Poortugaal 19.00 uur ds. Silfhout; Poortvliet 14.30 uur ds. de Jongste; Puttershoek 10.00 en 16.30 uur ds. F. Harinck; Rhenen 19.00 uur ds. Sonneveld; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikerveer 9.30 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Kleppe en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 ds. Mol; Rijssen-Zuid 14.30 uur ds. Kleppe (H.D.); Rilland-Bath 14.00 uur ds. Hofman; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Soest 15.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Terneuzen 10.00 en 15.00 uur dhr. de Wit; Terwolde-De Vecht 19.00 uur ds. Meeuse; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Veen 14.30 uur ds. Verweij; Veenendaal 10.00 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 16.00 uur ds. van Aalst; Vlissingen 14.30 uur ds. Tanis; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. Honkoop; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. v/d Poel en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Eckeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Vermeij.

DINSDAG 14 MAART 2000

Lisse 19.45 uur ds. Baan (bijbellezing); Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. Beens; Stolwijk 19.30 uur ds. van Dieren (bijbel-

lezings); Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Kleppe; Vlaardingen 19.30 uur dhr. de Wit.

WOENSDAG 15 MAART 2000 (BIDDAG)

Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. de Pater; Almelo 15.00 en 19.30 uur ds. Schreuder; Deventer 19.30 uur ds. Kleppe (bidstond); Drachten 14.00 en 19.30 uur ds. Beens; Elspeet 14.30 en 19.30 uur ds. van Dieren; Enschede 15.00 en 19.30 uur ds. v/d Net; Goudswaard 9.30 en 15.00 en 19.30 uur ds. Silfhout; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. F. Mulder; Lelystad 14.30 en 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Melissant 19.30 uur ds. Schipper; Nieuwer ter Aa 15.00 en 19.30 uur ds. C. Harinck; Ouddorp 19.30 uur ds. F. Harinck; Puttershoek 15.00 en 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuid 14.30 en 19.45 uur ds. van Eckeveld; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 en 19.45 uur ds. Golverdingen; Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. Zippro; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. Visscher; Spijkenisse 15.00 en 19.30 uur ds. P. Mulder; Veen 14.30 en 19.30 uur ds. M. Karens; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld (bijbellezing); Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. Baan; Zaandam 14.30 en 19.30 uur ds. Boogaard; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria.

WOENSDAG 15 MAART 2000

Melissant 19.30 uur ds. Schipper; Ouddorp 19.30 uur ds. F. Harinck.

DONDERDAG 16 MAART 2000

Hendrik Ido Ambacht 19.30 uur ds. Silfhout (bijbellezing); Hoogeveen 19.30 uur ds. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Blok (Herv. Centrum De Kandelaar); Nieuwerkerk ZLD 19.30 uur dhr. Brugge; Poortugaal 19.30 uur ds. Mondria; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Baan.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist L. Versteeg; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkgebouw "t Wuiver 2-a", Oudorp NH, gem. Alkmaar.

Amsterdam:

Evangelist G. Baan; "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70; diensten iedere zondag om 10.30 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkgebouw Prinsesselaan 6^t, Emmen.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de

kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barrelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. v.d. Boogaart; Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht deelt met droefheid mede, dat de Heere tot Zich heeft genomen onze oud-ambtsbroeder

GERRIT HAVEMAN

op de leeftijd van 83 jaar.

Hij heeft de gemeente in het ambt van ouderling met de door de Heere aan hem geschonken gaven van 1961 tot 1970 in alle getrouwheid mogen dienen.

De Heere trooste zijn achtergebleven betrekkingen, en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
ds. A.B. v.d. Heiden
R.H. Maasse Sr., scriba

De Bilt, 28 februari 2000

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Lisse, heeft met ontroering kennis genomen van het plotseling overlijden van haar oud-ouderling

JAN KOOGIE

in de leeftijd van 73 jaar.

Gedurende de periode van 1984 tot 1992 mocht hij onze gemeente getrouw in het ambt van ouderling dienen.

De Heere ondersteunde en sterkte de familie, in dit smartelijk verlies.

En dat deze roepstem geheiligd mocht worden aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
ds. G.J. Baan, preses
W. Willemsen, scriba

Lisse, 29 februari 2000

*Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn,
die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid
mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt.*

Joh. 17 : 24a.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Woerden heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

CORNELIS JAN DE WIT

op de leeftijd van 86 jaar.

Van 1944 tot 1991 heeft hij de gemeente, eerst als diaken en vanaf 1959 als ouderling, in alle liefde en getrouwheid mogen dienen.

De Heere vertrooste en sterkte zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Namens de kerkenraad:
ds. W. Harinck, preses
J. Kroon, scriba

Woerden, 29 februari 2000

BOEKENBEURS TE VEENENDAAL – D.V. zaterdag 18 maart 2e-hands boekenbeurs in het Ichthuscollege, aan de Vondellaan 4. Van 10 tot 16 uur. U kunt ook terecht voor de verkoop van uw GOEDE 2e-hands boeken. – Info: J. Droppert 055-5226789.

Wie kan mij helpen aan de volgende boeken?

Ds. Thomas Sheppard: *De wijze en de dwaze maagden*, 2 delen, nieuwe druk.

Ds. Joh. Barueth: *De predikende en wonderdoende Christus*, 2 delen, 88 preken oude druk.

Jakobs doodsbbedde, 23 preken oude druk.

Chr. Riemens, Schuivlotstraat 7, 4373 AH Biggekerke, tel. 0118-551431

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsse **nb**

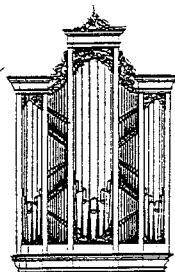
DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Ruim gelegen 6 en 8 pers. bungalows (3 sl.k., wasmachine) en 4/6 -pers. stacaravans (2 sl.k., douche). Bel voor de folder: **Bungalowpark De Verrassing**, Oosterend TEXEL, 0222 - 318391.

Te h.: *omg. Beekbergen* - tot 6 pers. zomerh. Vrij week 27, 28 en 31 en vanaf week 33. V.a.g.v. Tel. 055-5062744.

*Orgelmakerij
Boogaard*

Meindert Hobbemastraat 13
7462 DJ RIJSSEN
Tel. privé: 0548-512250
Atelier:
Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Tel. 0548-521637

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

HOTEL EUREKA, het hotel waar men vrienden maakt.

D.V. 22 april staan wij weer voor U klaar, met onze eerste verzorgde week, waarin we 4 bustochten en 1 boottocht organiseren.

Prijzen v.a. f 750,- p.p.p.week, alles incl.

Als U meer wilt weten over de reizen en prijzen, bel ons dan op telefoonno: **0314-651811**

**Fam. v. Gent
Kilderseweg 2, 7038 BW Zeddum**

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer ervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en regio Hilversum.
Tel. 0346-281711.

In Gouda en omstreken tel. 0182-515649,
b.g.g. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

DE HELE BIJBEL VOOR DE JODEN

Werk onder Joden in Israël en wereldwijd:

Hebreeuwse en Russische Bijbels vinden hun weg onder de Joden in Israël en daarbuiten.

In samenwerking met de GBS mogen wij hieraan een bijdrage leveren.

Steun ons werk!

Maak uw gift over op giro 338952 of bank 461863723
Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten
Postbus 400, 3440 AK Woerden, tel. (0348) 489 929

Voor kraamzorg van uw eigen identiteit, vraag RST voor hoge kwaliteit

RST
Reformatrice Stichting Thuiszorg
Raadhuisplein 45 - Postbus 154 - 3770 AD Bameveld
Telefoon (0342) 42 23 24

HOUTSNIJWERK is ook voor U betaalbaar! J. Ockerse snijdt voor elke beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bijbellessenaars. Laat u vrijblijvend voorlichten. **Kraatsweg 17, 6732 EV Harskamp. Tel. 0318 - 456383.**

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5,
3371 BN Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460 05 09
Fax 010 - 495 79 12

BKG

Zoekt u verantwoorde kraamhulp?
Belt u dan:
0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht bereikbaar!

Voor inlichtingen kunt u ditzelfde nummer bellen tijdens kantooruren.
Laat u tijdig inschrijven!

Vanaf 1 juli '99 wordt de gezinszorg apart gecoördineerd!
Voor aanvragen kunt u zich wenden tot
Mw. G. Casteleijn op tel.:
0180 - 68 22 19

Elke dinsdag en vrijdagavond van 20.00u. - 22.00u.
Bij spoed en b.g.g. kunt u bellen:
0318 - 52 77 99

AKOSTER

Begrafenisonderneming

- ✦ 24-uur per dag eigen rouwvervoer.
- ✦ Levering en onderhoud van grafmonumenten.
- ✦ Ongeacht van welke vereniging of fonds.
- ✦ Geen crematie.

Begrafenisonderneming A. Koster

Prinselaan 30, 3925 BM Scherpenzeel
Uitvaartcentrum gem. Anna De Maankenhof, Veenendaal
Voor begrafenissen in Scherpenzeel, Bameveld, Veenendaal, Kootwijkerbroek, De Valk-Wekerom, Lanteren, Renswoude en Woudenberg.

Tel. 033 277 0555

Werp Mozambique een reddingsboei toe!

Ongewoon zware regenval, overstromende dammen en een tropische cycloon hebben een deel van Mozambique onder water gezet. 300.000 Mozambikanen hebben hun huis en oogst verloren.

De voedselvoorziening voor meer dan 1 miljoen mensen loopt gevaar. Het verspreiden van voedsel en medicijnen heeft de hoogste prioriteit. Hiervoor zijn boten nodig om geïsoleerde dorpen te bereiken.

Het Deputaatschap heeft inmiddels een bedrag van f100.000,- beschikbaar gesteld.

Helpt u mee? Giro 307447

DOE WEL
DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Postbus 615 • 3440 AP Woerden
Tel.: 0348-489910 • Fax 0348-483721